

WERELD BURGER

wereldnieuws
in zakformaat

Haiti 1 jaar later

Extra editie

Wereldsolidariteit vzw - Haachtsesteenweg 579 - 1030 Brussel
13de jaargang • maart 2011

in deze krant

HALLO WERELDBURGER

P3

BEELDVERSLAG. Haïti, 1 jaar later

P4

LAND IN DE KIJKER. 12 januari 2010:
genadeslag of kantelmoment

P8

HET HEROPBOUWPROGRAMMA
Samen, maar toch soeverein

P12

De drie pijlers

P14

Onze partners in heropbouw

P16

Belangrijkste realisaties
tussen juli 2010 en januari 2011

P18

HOOP VOOR HAÏTI

P20

De Wereldburger wordt gesubsidieerd door DGOS,
gedrukt op chloorvrij papier, in het meest economische formaat en verzonden op de goedkoopste manier.

**Wereldburger wordt
uitgegeven door:**
Wereldsolidariteit vzw
Haachtsesteenweg 579,
1030 Brussel

Telefoon: 02 246 36 71
Email:
wereldsolidariteit@wsm.be
Website:
www.wereldsolidariteit.be
Rekeningnummer:
BE96-7995-5000-0005

**Samenstelling en
eindredactie:**
Nancy Govaerts
Ellen Verryt

Met dank aan:
Fabienne Sichien.

Foto's in deze krant zijn van
Wereldsolidariteit

Lay-out en druk:
Gevaert Graphics

Verantwoordelijke uitgever:
Andre Kiekens
Haachtsesteenweg 579
1030 Brussel

Wereldsolidariteit in jouw regio :

- Antwerpen - Zofia Mezeyova
Tel: 03 220 12 14 - zofia.mezeyova@acw.be
- Kempen - Hilsande Sels
Tel: 014 40 31 60 - hilsande.sels@acw.be
- Mechelen - Marlise Beckers
Tel: 015 29 25 52 - marlise.beckers@acw.be
- Brussel - Jacques Vanderborght
Tel: 02 557 87 64 - jacques.vanderborght@acw.be
- Leuven - Maarten Milloen
Tel: 016 29 81 28 - maarten.milloen@acw.be
- Limburg - Jeroen Dries
Tel: 011 29 08 57 - jeroen.dries@acw.be

- Zuid-Oost-Vlaanderen - Koen Browaets
Tel: 055 23 79 02 - koen.browaets@acw.be
- Waas en Dender - Karien Ongena
Tel: 03 760 13 53 - karien.ongena@acw.be
- Gent/Eeklo - Herman Peeters
Tel: 09 269 96 69 - herman.peeters@acw.be
- Brugge - Mia Vandenberghe
Tel: 050 44 43 33 - mia.vandenberghe@acw.be
- Oostende-Westhoek - Ellen Lingier
Tel: 059 55 25 73 - ellen.lingier@acw.be
- Midden en Zuid-West-Vlaanderen
Liesbet Verboven
Tel: 056 23 37 13 - liesbet.verboven@acw.be

Wereldsolidariteit dankzij jouw steun op nummer: BE96 7995 5000 0005

Wereldsolidariteit in Noord en Zuid is mogelijk dankzij de steun van:

2015
DE NULPUNT VAN
DE TIJD LOOPT

191 landen ondertekenden een akkoord om tegen 2015 de armoede in de wereld te halveren. Voer samen met de Vlaamse Noord-Zuidbeweging actie om de politici aan hun belofte te herinneren én de lat hoger te leggen. Armoede moet de wereld uit!

www.detijdloopt.be

Toen op 12 januari 2010 in Haïti de aarde beefde, ging er **zo veel verloren**. Moeders en vaders stierven, zonen en dochters, geliefden en vrienden. Moeizaam opgetrokken huizen stortten als kaartenhuisjes in elkaar en schaarse bezittingen werden bedolven onder tonnen puin. Kleine handelaars waren in één klap hun voorraad en hun inkomen kwijt. **Voor velen moet toen ook de hoop gestorven zijn.**

De beelden van verwoesting en verdriet brachten **een golf van solidariteit in beweging**. De campagne 'Hoop voor Haïti' van Wereldsolidariteit riep op om onze partnerorganisaties financieel te steunen. En dat deed jij, en met jou vele anderen.

Een jaar lang bereikten ons verontrustende berichten. Over cholera, over woelige presidentsverkiezingen. En exact één jaar later was de aandacht opnieuw gericht op dit geteisterde land. **Hoe ver het stond met de reconstructie, vroeg men zich af.**

En, eerlijk is eerlijk, het leven van de Haïtianen was voor de aardbeving al niet rooskleurig, de ramp maakte het hen niet eenvoudiger. Er zijn nog bergen puin te ruimen, nog bergen werk te verzetten. Maar de Haïtiaan, 'hij ploegde voort'. De strijdkracht van deze mensen is groot.

Iedere dag opnieuw de moed vinden om een leven uit te bouwen in een tent van drie meter op drie voor jou en je kinderen is bewonderenswaardig. **Maar van bewondering alleen kan je niet leven.** Terecht getuigt de Haïtiaanse Michaëlle Jean: "We zijn het moe om steeds maar te moeten horen hoe moedig en veerkrachtig we zijn alsof we op de wereld gezet zijn om de ene ramp na de andere te overleven." Michaëlle eist de internationale aandacht op om erover te waken dat nu eindelijk geluisterd wordt naar de stem van het Haïtiaanse volk en naar hun roep om hun land een nieuwe en stevige basis te geven, zowel letterlijk als figuurlijk.

Als er al iets goeds uit deze aardbeving gekomen is, dan is het dit wel: de oorverdovende roep van de Haïtianen om hun land te herfunderen. Laat dat de belangrijkste rol zijn van de internationale gemeenschap en ook van de partnerorganisaties die jij steunt: **erop toezien dat de stem van het volk gehoord wordt. Laat dat de hoop zijn voor Haïti.**

Dat en de financiële middelen voor de verwezenlijking van hun **eigen plan voor heropbouw.**

Nancy

Zonder beeld is er geen verhaal...

Wereldsolidariteit bracht een jaar na de catastrofe een bezoek aan het zwaar geteisterde land en haar hardwerkende partnerorganisaties

de bergen puin die je overal in de stad tegenkomt liggen er niet om, er zijn nog bergen werk te verzetten

ook het presidentiële paleis ligt nog steeds volledig in puin

ieder lapje grond in Port au Prince is bezet door honderden tenten

een jaar later leven nog steeds één miljoen mensen in tentenkampen

Haiti 1 jaar later, februari 2011

5

de onbevangenheid van de kinderen in de kampen wanneer je ze fotografeert

de volwassenen geven zich niet zo maar gewonnen en waarom zouden ze

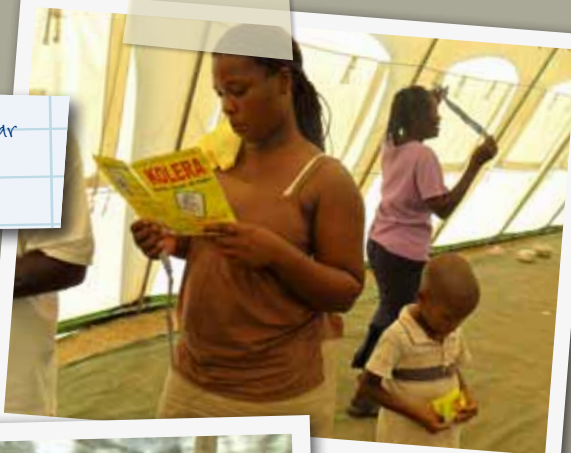
sommigen vinden de moed om er het beste van te maken, deze dame fleurde haar schamele woonst op met enkele potplanten

onze partnerorganisatie zorgt voor zuiver water in de kampen

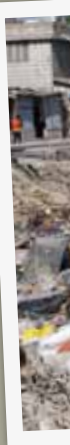
Zonder beeld is er geen verhaal...

in Haïti komt een ramp nooit alleen, eind vorig jaar brak de cholera-epidemie uit, een nieuwe uitdaging voor onze partners

in Petit Goave werken CJH en Mosctha samen om de mensen een betere toekomst te geven. Voedsel, medische zorg en jobs

dankzij de kracht van mensen – en organisaties – samen creëer je een oase van rust en groen tussen de chaos

Haiti 1 jaar later, februari 2011

7

onderwijs heropstarten is een van de prioriteiten voor alle Haïtianen, ze willen de toekomst van hun kinderen niet compromitteren

aan de grensovergang met de Dominicaanse Republiek heerst een ongeziene bedrijvigheid, bij gebrek aan zuiver water voor de afwas is een levendige handel in wegwerpborden ontstaan

de wegwerpborden komen in de straten terecht, duurzaamheid en netheid zijn dure woorden in Haïti

er is hoop voor Haïti en het is geen ijdele hoop zoals u kan lezen op de volgende pagina's

Parelwitte stranden en een zee van het “azuurste” blauw. Bougainvillea, mangobomen en een stralende zon. De lekkerste rum ter wereld: *Barbancourt – de rum van de kenners*. **Ook dat is Haïti.** Een prachtig land dat een eiland deelt met de Dominicaanse Republiek, toeristische trekpleister bij uitstek.

En toch zijn het vooral schrijnende beelden die je associeert met dit Caribische schiereiland: extreme armoede, smerige straten en bergen puin.

Een verleden van uitbuiting

In 1804 slaagde de slavenbevolking van Haïti erin het juk van hun Franse bezetters af te werpen. Deze slavenopstand staat geboekstaafd als de grootste revolutie in de geschiedenis: Haïti mag zich de eerste en oudste onafhankelijke zwarte staat noemen.

Maar de Fransen lieten het land, dat eens de rijkste kolonie in West-Indië was, berooid achter. Bovendien moesten de slaven hun vrijheid afkopen van de Fransen. Deze schuld had gevolgen tot in de 20ste eeuw.

Ook de Verenigde Staten van Amerika droegen hun steentje bij aan de plundering van het land toen ze tijdens hun militaire bezetting begin vorige eeuw het eiland verder ontbosten en de

natuurlijke begroeiing moest plaatsmaken voor onder andere suikerrietplantages, waarvan de opbrengst bestemd was voor uitvoer.

De dictatuur van de presidenten papa Doc en baby Doc Duvalier perste de citroen verder uit. Toen baby Doc in 1986 het land moest verlaten na massale protesten, deed hij dat met een fortuin op zak. Een bedrag dat de externe schuld van het land op dat moment integraal had kunnen aflossen.

Maar een mens vergeet snel. Toen de moorddadige Baby Doc na de aardbeving van 12 januari 2010 onverwacht terugkwam, werd hij – alhoewel niet massaal - toch verwelkomd. En hier en daar gaan ook stemmen op dat het land er tijdens zijn economisch bewind beter voorstond dan nu. Dat heeft meer te maken met de overwegend jonge bevolking die zijn bewind nooit meemaakte, dan met de vluchtigheid van de herinnering. Ook de huidige zwakke overheid die er maar niet in slaagt de heersende chaos in goede banen te leiden, doet mensen verlangen naar een sterke hand om het land te leiden.

De lange geschiedenis van uitbuiting en onrechtvaardigheid heeft Haïti op de knieën gedwongen. De aardbeving lijkt de genadeslag te hebben toegediend.

Haïti

12 januari 2010: genadeslag of kantelmoment

30 seconden, meer tijd is er niet nodig om een land verweesd en in chaos achter te laten.

- 220.000 doden
- 300.000 gewonden
- 30 ziekenhuizen vernield
- 3.978 scholen vernield
- 17% van het overheidspersoneel gestorven
- slechts 1 overheidsgebouw bleef overeind

Een jaar later kreunt de bevolking onder de diepe wonden van het natuurgeweld. Niet minder dan één miljoen mensen - ongeveer tien procent van de bevolking - leeft in tentenkampen. En slechts twee procent heeft toegang tot drinkbaar water, en maar een kwart van de bevolking heeft toegang tot sanitair.¹

Vraag je de bewoners van een tentenkamp hoe ze erin slagen de dag door te komen, dan kijken ze je nadrukkelijk aan en formuleren een antwoord dat er geen is: “**C’ est un mystère. C’est inexplicable**”.²

Komt het nog goed?

En alsof dat niet volstond kregen de Haïtianen in 2010 ook nog af te rekenen met orkaan Thomas én de nog steeds heersende cholera-epidemie. Een epidemie die gezien de precare levensomstandigheden moeilijk te bestrijden is. Voldoende elementen om een land op z’n grondvesten te laten daveren. Terecht kan je je afvragen of het er nog goed kan komen.

Dat is buiten de sterke wil en bijna historische slag- en veerkracht van de Haïtianen gerekend. **Steeds luider klinkt de roep om het land te herfunderen, deze catastrofe aan te grijpen om te werken aan een nieuwe en stevige basis.** Letterlijk en figuurlijk. Een stevige basis voor de huizen en scholen die opnieuw gebouwd moeten worden. En stevige fundamenteën voor een maatschappij die zich het lot van de mensen aantrekt en niet van de machten.

Iemand die de ramp overleefde getuigt

“Nadat ik me bevrijd had uit het puin en de situatie in me opnam, wist ik dat Haïti een enorme klap had gekregen die wel eens fataal zou kunnen zijn voor dit breekbare en zwakke land. Maar waar je niet van sterft, word je sterker van. Dit is onze kans om het land beter te maken dan het voor de aardbeving was.”

1. Haïti One Year Later: The Progress to Date and the Path Forward. A Report From the Interim Haïti Recovery Commission January 12, 2011

2. Het is een mysterie. Ik kan het niet uitleggen.

De lange weg naar verandering

Als je in de hoofdstad Port au Prince enkele kilometers moet afleggen met de wagen, ben je al gauw uren onderweg. De abominabele toestand van de wegen is de perfecte metafoor voor de lange weg die de Haïtianen nog af te leggen hebben om deze catastrofe te overwinnen.

Een van de vele versperringen op die weg is de politieke instabiliteit.

Op 28 november 2010 - het annus horribilis voor de Haïtianen - vond de eerste ronde plaats van de verkiezingen. In het totaal telt het land 65 politieke partijen. Maar liefst zeventien mannen en twee vrouwen stelden zich kandidaat als president. Om verkozen te worden is een-

envijftig procent van de stemmen nodig. Niet verwonderlijk dat deze eerste ronde geen duidelijke winnaar opleverde. Nochtans is een sterke en capabele leidersfiguur van essentieel belang voor de heropbouw van het geteisterde land.

“Hopelijk komt er op 20 maart een nieuwe regering die meer politieke stabiliteit kan waarborgen waardoor de Haïtiaanse overheid terug de leiding kan opnemen van de wederopbouw van het land en niet de Verenigde Naties of de Verenigde Staten van Amerika, zoals dat nu het geval is.”
benadrukt Ellen Verryt van Wereldsolidariteit, regionaal verantwoordelijke Latijns-Amerika.

Wie orkestreert de wederopbouw?

De Interim Commissie voor de Reconstructie van Haïti werd vorig jaar in april in het leven geroepen en bekrachtigd door toenmalig president Préval. Bedoeling was de wederopbouw van het land in goede banen te leiden. Dat een dergelijk overleg- en beslissingsorgaan nodig is, staat buiten kijf. Zo zag het land het aantal NGO's na de aardbeving aangroeien van 700 naar liefst 12.000. En in het totaal beloofde de internationale gemeenschap ruim elf miljard US Dollars aan hulp. Voorlopig is zo een 2 miljard van het beloofde bedrag uitgekeerd.

De noden zijn hoog en de beloofde hulp welkom, maar niet wanneer deze ongecoördineerd verleend wordt. Dan kan je met de beste bedoelingen meer kwaad dan goed doen.

Ex-president van Amerika Bill Clinton en eerste minister van Haïti Jean-Max Bellerive staan aan het hoofd van de commissie. Ook de Verenigde Naties en enkele grote donors zijn vertegenwoordigd. De Haïtiaanse regering en het middenveld kregen ook een plaats. Maar in de praktijk worden ze niet betrokken in het beslissingsproces. De verzwakte regering neemt haar rol niet op. En de laatste vier maanden wordt onze syndicale partnerorganisatie in Haïti niet eens meer uitgenodigd. Dat ontlokt steeds meer Haïtianen en buitenlandse waarnemers de opmerking dat Clinton de eigenlijke president van het land is. De terechte vrees groeit dat de wederopbouw veeleer internationale economische belangen zal dienen zolang de Haïtiaanse bevolking zelf niet gehoord wordt.

De enige hoop op fundamentele beterschap in dit geteisterde tropische paradijs is de stem van het volk. En een internationale gemeenschap die bereid is te luisteren en - ook niet onbelangrijk - het Haïtiaanse plan voor wederopbouw wil financieren. Want belofte maakt schuld!

**“We have hope;
now we need the means
to be hopeful!
We (de Haïtianen) zijn het
moe om steeds maar te
moeten horen hoe moedig
en veerkrachtig we zijn als-
of we op de wereld gezet
zijn om de ene ramp na de
andere te overleven. De in-
ternationale aandacht moet
gaan naar de wil van het
Haïtiaanse volk om haar
land te herfunderen.”**

Michaëlle Jean,
UNESCO, speciaal gezant voor Haïti

Samen

Joris Willems woont en werkt reeds enkele jaren in Haïti. Hij was er ook ten tijde van de aardbeving en toen de hulp op gang kwam. Momenteel werkt hij aan zijn doctoraat over interventiepolitiek.

“Fundamenteel is dat de vraag hoe Haïtianen hun land terug willen opgebouwd zien, nooit gesteld is. Er wordt niet naar hen geluisterd. Het middenveld is nooit betrokken geweest bij de evaluatie van de noden of de planning van de heropbouw. Haïti moet niet op de leest geschoeid worden van de buitenlandse assistentie, maar andersom. Het zijn de Haïtiaanse plannen die ondersteuning nodig hebben. Dat wil zeker niet zeggen dat instellingen en niet-gouvernementele organisaties moeten binnenstormen met een pletwals vol geld, cement en medicijnen.”

Dat schreef Joris Willems in een opiniestuk in de krant “de Standaard” van 11 januari 2011, dat handelde over het falen van de internationale hulp na de aardbeving.

Dat het ook anders kan en moet, maken Wereldsolidariteit en haar lokale partners duidelijk.

Het heropbouwprogramma van Wereldsolidariteit

Haïti is een land dat zowel politiek, sociaal als economisch grote problemen kent. Dit al zeer lang vóór de aardbeving.

had in de eerste plaats als doel een solidariteitsbetuiging te zijn vanwege de Christelijke Arbeidersbeweging. **En samen met het ACV en de drie partnerorganisaties maakten we een evaluatie van de situatie** en we namen de organisatie van de noodhulp onder de loep. Een gemeenschappelijke werkvergadering tussen partnerorganisaties van Wereldsolidariteit werkzaam in de Dominicaanse Republiek en de Haïtiaanse partnerorganisaties versterkte de organisatie van de noodhulp en leverde ook aandachtspunten op voor de latere fase van heropbouw.

Wat voor iedereen duidelijk was van bij het begin is dat de **drie organisaties nauw moeten samenwerken** om hun impact en de kans op slagen van het programma te vergroten. Hier werd toen al een principieel akkoord over gesloten.

Een tweede missie zette het heropbouwprogramma echt in de steigers. De resultaten van de eerste missie en de besluiten van de internationale vakbondstop rond heropbouw van Haïti (georganiseerd door het Internationaal Vakverbond) van 14 en 15 april 2010, waren richtinggevend voor dit programma. Ook de ervaringen tijdens de noodhulpfase werden in het programma verwerkt.

maar toch soeverein

Het heropbouwprogramma dat Wereldsolidariteit voorstelt, wil vooral de problemen aanpakken die er bestaan rond waardig werk, rond het slecht functioneren van de rechtsstaat en rond de weinige en manke toegang tot de sociale zekerheid. Deze drie thema's schoven onze partners in Haïti zelf naar voor na een grondige evaluatie.

Een participatief proces

Wereldsolidariteit bezocht de partners in het rampgebied kort na de aardbeving. Deze missie

Dit resulteerde eind april 2010 in een **voorstel voor een integraal heropbouwprogramma** van Wereldsolidariteit samen met de Haïtiaanse partnerorganisaties en ondersteund door onze vakbondspartner CASC in de Dominicaanse Republiek.

We stelden het heropbouwprogramma voor aan het beleid van de betrokken organisaties. **De drie partnerorganisaties zijn actief betrokken bij elke stap in de opzet en de uitvoering van noodhulp en heropbouw.** Het programma is dan ook integraal aanvaard.

De drie pijlers van het

Net zoals na de Tsunami in Zuidoost-Azië valt het op dat in Haïti de lonen buiten proportie stijgen. Zeker de lonen van de gekwalificeerde mensen die de NGO's tegen opbod van mekaar afkopen. De voedselprijzen en de prijzen in de bouwsector en het transport vermenigvuldigen zich buiten alle proportie. Maar een stijging van de lonen voor sommigen, brengt nog geen algemeen respect voor arbeidsrechten met zich mee, daarom zien onze partners dit als essentieel onderdeel van het heropbouwprogramma.

Creatie van Waardig Werk

Als we in Haïti willen spreken van 'waardig werk' moet er eerst zicht zijn op 'werk'. Dat is uitdaging nummer één voor iedereen die mensen tot actor van hun eigen heropbouw wil maken. Daarom stellen de partners de promotie van coöperatieven en micro-ondernemingen centraal in hun programma, en gaan ze van start met de creatie en ondersteuning van productie-initiatieven voor voedsel en andere levensmiddelen.

Onze partners ijveren voor het **respect voor principes en de bestaande arbeidswetten**. Ze passen deze principes en wetten toe op de situatie na de aardbeving en schuiven specifieke eisen naar voor:

- dat er een waardig loon wordt betaald, dat een waardig leven mogelijk maakt. Ook binnen de overheidsprogramma's van opkuis en wederopbouw
- dat achterstallige lonen betaald worden aan diegenen die geen loon ontvingen sinds de aardbeving
- een herziening van het minimumloon nu het leven duurder is door de aardbeving
- het opmaken van contracten met werknemers om werkrelaties te formaliseren, zo kan de naleving van de arbeidswetgeving beter worden afgedwongen
- een oproep naar nationale en buitenlandse investeerders en NGO's om de internationale arbeidsovereenkomsten te respecteren

Ellen Verryt van Wereldsolidariteit, regionaal verantwoordelijke Latijns-Amerika

heropbouwprogramma

Het versterken van de rechtsstaat

Zonder participatie van het volk, zal de rechtsstaat haar historische rol niet kunnen vervullen. Binnen dit programma zullen de partnerorganisaties dan ook werken aan **de creatie en de versterking van burgerparticipatie**. Belangrijkste thema's in het programma zijn:

- het recht op civiele registratie
- wetgeving rond migratie
- toegang tot sociale zekerheid
- recht op waardig werk
- naleving van de internationale arbeidsovereenkomsten
- versterking van de sociale dialoog

Vrouwen vormen rond hun rechten wapent hen om hun rol op te nemen in de uitbouw van een rechtvaardige samenleving.

Toegang tot sociale bescherming

Er moet zonder enige twijfel een integraal sociaal zekerheidssysteem komen in Haïti met toegang voor kwetsbare groepen zoals kinderen, ouderen, mindervaliden en werknemers uit de informele economie. Een systeem dat zich baseert op de financiële draagkracht van mensen. Enkel op deze manier zullen ook de armen kunnen worden opgenomen in het systeem.

Onze partners binnen het heropbouwprogramma in Haïti

1. MOSCTHA (Mouvement Socio-Culturel des Travailleurs Haïtiens)

Mosctha is een beweging van Haïtiaanse arbeiders. In de Dominicaanse Republiek opgericht in 1985 en er erkend als NGO. Mosctha is in de Dominicaanse Republiek vooral actief rond de rechten van de meer dan één miljoen Haïtiaanse migrantenarbeiders.

In Haïti is de beweging opgericht op 27 juni 2008. Intussen is Mosctha ook daar erkend als NGO, geregistreerd onder het ministerie van sociale zaken. In Haïti wil Mosctha de leefomstandigheden verbeteren vooral op vlak van gezondheid en milieu. Maar ook technische, culturele en sociale vorming zijn hoofddoelstellingen.

2. CTH (Confédération des Travailleurs Haïtiens)

Opgericht in 1959 bestaat CTH ondertussen al meer dan 50 jaar. Gedurende deze lange periode heeft de organisatie verschillende vormen van vervolging gekend. In de jaren 60 werden de oprichters van de vakbond verbannen. Onder de dictatuur van Papa en Baby Doc van 1963 tot 1986, was het bijna onmogelijk voor de vakbond om te functioneren. De organisatie werkte in de clandestiniteit. Vakbondsleden in Haïti bleven het contact onderhouden met hun collega's in ballingschap, niet alleen om het

bestaan van de organisatie te verzekeren maar ook om de omverwerping van de Duvaliers mee te bewerkstelligen.

Op 7 februari 1986, werd Jean Claude Duvalier uit de macht ontzet. Enkele dagen later kwamen de oprichtende leden terug uit ballingschap om de werkende klasse in Haïti te herorganiseren. Sindsdien kon de CTH zich terug concentreren op de organisatie van werknemers. Meer dan dertien sectoren zijn aangesloten met meer dan 110.000 leden in tien departementen van het land.

3. JOC d'Haïti (Jeunesse Ouvrière Chrétienne d'Haïti)

Jeunesse Ouvrière Chrétienne d'Haïti maakt deel uit van IKAJ, een internationale jongerenbeweging die in België werd opgericht en deel uitmaakt van de Christelijke Arbeidersbeweging. KAJ Haïti is reeds 50 jaar actief. De jongerenbeweging werkt vooral rond de verbetering van leef- en werkomstandigheden van jonge arbeiders. Zij doet dit via het aanbod van culturele activiteiten en vormingsactiviteiten in haar regionale centra. Ook via sensibilisering rond arbeidsrechten en intensief lobbywerk rond sociale bescherming probeert de jongerenbeweging het leven van de Haïtiaanse jeugd te verbeteren. KAJ Haïti is een zeer actieve organisatie die – vóór de aardbeving – meer dan 800 leden telde en in een zevental regio's van het land actief is. KAJ is in Haïti erkend als een sociale beweging bij het ministerie voor sociale zaken .

Iedere partner legt eigen accenten

JOC Haïti geeft vooral aandacht aan de situatie van **werkloze jongeren** die op geen enkele manier toegang krijgen tot sociale zekerheid.

Mosctha wil een antwoord bieden op het ontbreken van de eerstelijnsgezondheidszorg in Haïti door **gezondheidsposten** op te richten samen met lokale autoriteiten. Samen met het ministerie van volksgezondheid en andere organisaties wil ze werken aan een nationaal vormingsprogramma van gezondheidspromotoren .

Voor **CTH** en de Haïtiaanse syndicale beweging is het belangrijk dat de vakbonden controle uitoefenen op het **systeem van sociale zekerheid** en de hervorming ervan. De vakbonden hebben zich ertoe verbonden een eenheidscomité op te richten samengesteld uit alle syndicale centrales. Het eenheidscomité zal zich bezighouden met het toezicht op de hervorming, de organisatie en de uitvoering van het sociale zekerheidssysteem.

Onze partners Mosctha, CTH en JOC slaan de handen in mekaar om de situatie van hun landgenoten te veranderen.

Van links naar rechts: Raymond van JOC, Patrick en Joseph Cherubin van Mosctha en Paul Loulou Chérie van CTH.

Belangrijkste realisaties tussen juli 2010 en januari 2011¹

Mosctha :

- Installatie van het nieuwe secretariaat en de aanwerving en vorming van personeel
- Verstrekking van medische zorgen op negentien locaties. Zowel in tentenkampen in de stad als in gemeenschappen op het platteland. Vorming van vijftig vrijwilligers in eerstelijnsgezondheidszorg en vorming van vijftientig gezondheidspromotoren
- Operationaliseren van mobiele klinieken
- Watervoorzieningen in vijf grote opvangkampen
- Voeren van preventiecampagnes rond cholera in acht getroffen gebieden
- Prospectie voor het verwerven van grond om het gezondheidscentrum op te bouwen in Petit Goave
- Overleg met andere NGO's

CTH:

- De reorganisatie van het vormingscentrum, de installatie van het nieuwe secretariaat en de aanwerving van personeel
- De hergroepering van syndicale comités in de getroffen gebieden en de reorganisatie van de vakbond in de regio's
- Aankopen voor socio-economische initiatieven: ondermeer een sociale keuken die betaalbare maaltijden aanbiedt en tegelijk tewerkstelling creëert
- Steun aan familie van leden van de vakbond die slachtoffer werden van de aardbeving
- De syndicale beweging zal samen met gezondheidspartner Mosctha ijveren voor overheidsprogramma's voor familiale planning en preventie van AIDS

JOC Haïti

- Openen en installatie van het nieuwe bureau
- Hergroeperen van de basisgroepen in Port Au Prince
- Helpen verwerken van de trauma's die jongeren opliepen bij de aardbeving
- Opvang van jongeren in andere provincies
- Steun aan familie van leden van de jongerenorganisatie die slachtoffer werden van de aardbeving
- Versterking van de regionale vormingscentra
- Verbetering van de arbeidsomstandigheden in de zoutmijn die eigendom is van KAJ Haïti in Jean Ravel in het noorden van het eiland. Een groep van 15 jongeren, slachtoffers van de aardbeving in Port au Prince en omgeving hebben hier werk gevonden.

1. Deze periode behelst het eerste semester van het heropbouwprogramma. De periode van januari tot juli 2010 valt onder de fase van de noodhulp. Deze werd volledig gerealiseerd door eigen middelen van Wereldsolidariteit die de golf van solidariteit binnen de Christelijke Arbeidersbeweging opbracht.

De kracht van partners samen

Moschta is de partner **die het heropbouwprogramma op het terrein coördineert** en ons op de hoogte houdt van de vorderingen en eventuele extra noden. Maria Consuelo volgt hen daarbij op vanuit de Dominicaanse Republiek samen met de beheerder vanuit Brussel, Ellen Verryt.

CTH & JOC werken samen om de aankoop van een terrein voor JOC te kunnen legaliseren. Als jongerenbeweging is het niet evident om in deze moeilijke context eigenaar te worden van een stuk grond om daar later op te mogen bouwen. CTH staat hen bij met een advocaat en hun eigen expertise.

Moschta & CTH zijn onlosmakelijk verbonden omdat ze met dezelfde doelgroepen werken. Ook rond de drie pijlers werken ze met dezelfde

groepen. Zo wordt onze aanpak op het veld een integrale en efficiënte aanpak.

Moschta & JOC werken ook samen rond eerste lijnsgezondheidszorg. Dit was vooral het geval tijdens de noodhulpfase. JOC zal in de toekomst ook meer gaan samenwerken met de jongeren in de kampen waar *Moschta* en CTH werkzaam zijn. Vooral hun ervaring rond de-traumatisering is zeer belangrijk alsook het werken rond de rechten van de vrouw.

De politieke contacten van de drie organisaties zullen in de toekomst ook meer en meer gezamenlijk verlopen om met geïntegreerde wetsvoorstellen naar buiten te kunnen komen; zeker waar het toegang tot sociale bescherming betreft.

“De onderlinge solidariteit en het regelmatige overleg dat plaatsvindt tussen onze partners, hebben ervoor gezorgd dat ieder die betrokken is bij de uitvoering van het programma zich ook echt deel is gaan voelen van het programma. Vanaf nu kan dan ook een heel deel van de weg samen afgelegd worden zonder dat de organisaties hun eigenheid en autonomie verliezen. Wereldsolidariteit is er samen met haar partners van overtuigd dat juist dit de impact van de acties vergroot en het Haïtiaanse middenveld versterkt. “

Ellen.

Op 12 januari 2010 beefde de aarde in Haïti. De gevolgen waren catastrofaal en tot op de dag van vandaag nog voelbaar.

De aardbeving verwoestte niet alleen de levens van duizenden mensen, ze bracht ook een golf van solidariteit in beweging. Ook binnen de Christelijke Arbeidersbeweging toonden leden en organisaties zich spontaan solidair met de slachtoffers van deze vreselijke ramp.

Wereldsolidariteit riep begin vorig jaar op onze partners financieel te steunen om de onmiddellijke noden van de slachtoffers te lenigen. Deze steun was ook bestemd voor het programma voor heropbouw dat Wereldsolidariteit samen met de partnerorganisaties uitwerkte voor de jaren 2010 tot en met 2013.

Noodhulp en heropbouw in cijfers

840.152 euro. Dat is het bedrag dat Wereldsolidariteit begrootte voor haar programma voor noodhulp en heropbouw.

291.586 euro. Zo vrijgevig waren jullie. 2.023 donateurs maakten een gift over. 549 organisaties stortten de opbrengst van hun activiteit ten voordele van de slachtoffers van de aardbeving op rekening van Wereldsolidariteit.

Verder ontving Wereldsolidariteit ook aanzienlijke bedragen van het consortium 12.12, van het ministerie voor ontwikkelingssamenwerking en van het sociaal fonds van de werknemers in de voedingsindustrie.

Belangrijke cijfers, want met deze middelen konden onze partnerorganisaties onmiddellijk aan de slag.

De mensen achter de cijfers

Cijfers kunnen veel bewijzen: de ernst van de ramp en de grootte van de solidariteit bijvoorbeeld. Maar de verhalen van de mensen achter de cijfers geven een beter beeld. Van de omvang van de ramp en van de hoop die nog steeds leeft in dit geteisterde land.

“Voor de aardbeving hadden mijn man en ik allebei een inkomen. Ik had mijn handelkje in kleren. Mijn man verkocht klein electro. Het bracht niet veel op, maar genoeg om van te leven voor ons en ons dochtertje van drie.”

Aan het woord is Sherlyne, een jonge vrouw van vierentwintig, die sinds de aardbeving in een tentenkamp in Port au Prince leeft.

“De dertig seconden die de aardbeving duurde, verwoestten het depot van mijn man. Nu scharrelt hij een inkomen bij elkaar door klusjes op te knappen als schrijnwerker, zelfs als kapper. Zo hebben we toch nog wat geld voor eten en kleren. Makkelijk is het niet. Door de orkaan Thomas mislukte ook een deel van de oogst. De rijst is sindsdien veel duurder geworden. Een zak rijst van 25 kilo kostte vroeger 220 Haïtiaanse Dollars (20 euro), nu kost die er 300 (28 euro). En als ik eraan denk hoeveel het kost om mijn dochtertje naar school te laten gaan, dan zakt de moed me soms in de schoenen.”

“Julie zijn de protagonisten van verandering!”

Het tentenkamp Petit Mi waar Sherlyne woont is een van de werkterreinen van onze partner Mosctha. Niet alleen zorgen ze er voor zuiver water en voor medische zorgen, ze begeleiden ook de comités die er ontstaan zijn om het samenleven in de kampen draaglijk te maken. Een van deze comités neemt het op voor de jongeren in het kamp.

“Natuurlijk is voedsel belangrijk. Maar ook onderwijs en vorming houden ons dagelijks bezig” **getuigt Olivier** op een door Mosctha bijgewoonde vergadering. Hij is voorzitter van het jongerencomité.

“Van de 650 kinderen die in dit kamp leven, kunnen slechts 84 kinderen hun schoolgeld betalen. Degenen die niet naar school kunnen gaan, lopen hier doelloos rond. We moeten iets doen om hen het leven draaglijker te maken. En om hun kansen niet te compromitteren. Hoe kan Mosctha ons hierbij helpen?”

Olivier

Sherlyne

“Ik beschouw het als een van onze belangrijkste taken om hen opnieuw te mobiliseren. Zij kunnen er zelf voor zorgen dat er verandering komt. Zij zijn de protagonisten van verandering.”

Patrick Cherubin,
Mosctha Haïti

Patrick Cherubin van Mosctha

Patrick Cherubin heeft de leiding over onze partnerorganisatie Mosctha in Haïti in handen. Hij begeleidt het medische team en neemt deel aan de vergaderingen van de plaatselijke comités. “De mensen vragen ons vaak wat wij voor hen kunnen doen. De jarenlange buitenlandse hulp heeft hen afhankelijk gemaakt van anderen. Ik

beschouw het als een van onze belangrijkste taken om hen opnieuw te mobiliseren. **Zij kunnen er zelf voor zorgen dat er verandering komt.** Zij zijn de protagonisten van verandering. Met financiële steun en de juiste begeleiding, hebben deze jongeren opnieuw een perspectief in hun leven.”

Hoop voor de kinderen van Petit Mi

Teken van hoop

Het is geen eenvoudige boodschap voor mensen die in extreem moeilijke omstandigheden leven. Toch gelooft Patrick dat het de enige goede manier is om iets te veranderen. Op de lange termijn haalt het weinig uit om jaar na jaar het schoolgeld van duizenden kinderen te betalen. De ouders aan werk helpen, jongeren opnieuw mobiliseren en hen zin geven in hun leven. **Een samenleving hoop op een toekomst geven door de mensen te organiseren en hen zelf te laten werken aan oplossingen. Dat zal uiteindelijk het verschil maken.**

Dat de aanmoedigingen van Patrick niet in dovemansoren vielen, getuigt het werk dat het jongerencomité op slechts enkele dagen tijd kon voorleggen aan partnerorganisatie Mosctha. Ze stelden een lijst samen van alle kinderen die in het kamp leven, met naam, leeftijd en opleidingsniveau. En ze hadden een plan mee voor een schoolgebouw. Bovendien hadden ze een afspraak met een werkloze leerkracht die maar al te graag opnieuw les wilde geven aan de kinderen van het kamp.

De hoop mee koesteren

U kon het al vaker lezen in deze krant. Het lot is de Haïtianen niet goed gezind. En ook de internationale gemeenschap heeft boter op het hoofd. Te vaak hebben buitenlandse belangen in het nadeel van de Haïtianen gespeeld. Maar de mensen koes-

teren de hoop dat, nu de ogen van de wereld op hen gericht zijn na de verwoestende aardbeving, een proces van verandering is ingezet. De mensen en hun organisaties zijn beetje bij beetje hun krachten aan het bundelen. De roep om hun samenleving te herfunderen heeft nog nooit zo luid geklonken. Luid en duidelijk. Nu moet de internationale gemeenschap nog willen luisteren.

Het is heel belangrijk dat wij hen niet laten schieten. Onze steun zal ook de komende jaren blijven uitgaan naar onze partnerorganisaties. Zij hebben ginder een verpletterende verantwoordelijkheid, die wij hier delen. Het zou wreed zijn om de hoop die er leeft te kelderen door de aandacht af te wenden. Wreed om te beweren dat het niets uithaalt. Dat kan je je niet langer veroorloven als je de kinderen van Petit Mi gezien hebt en Olivier en Sherlyne in de ogen gekeken hebt.

Roland, Olivier en Sherlyne stellen Mosctha de lijst voor met namen van de kinderen die in aanmerking komen voor onderwijs in het kamp Petit Mi.

De Haïtiaanse zangers Marlène Dorcéna verhuisde in 1991 naar België om haar studies communicatie af te maken. Hoewel ze in België woont en werkt, gaat haar hart uit naar haar vaderland.

Met haar muziek en teksten wil ze zo veel mogelijk mensen hier deelgenoot maken van de schoonheid die verscholen ligt in dit geteisterde land.

“Hoewel het een van de armste landen van de planeet is, zingt men er met grote overtuiging en luide stem. Het lijkt wel of de miserie minder pijnlijk wordt als je erover kan zingen onder een stralende zon.”

Marlène zet zich ook in voor haar achtergebleven landgenoten. Voor vrouwen en straatkinderen. Daarom werkte ze reeds samen met verschillende organisaties hier in België, waaronder Wereldsolidariteit.

Marlène is een mooie zangeres en een straffe dame die je moet gehoord hebben.
Live of op CD.

WIL JE WETEN WAAR ZE OPTREEDT? WIL JE EEN VAN HAAR CD'S BESTELLEN?
WWW.MARLENE-DORCENA.COM